Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
YTTRANDE	136 Rk1a	1 (2)
Datum	Dnr	
6.2.2017	ÅLR 2016/9467	

Riksdagens grundlagsutskott

Kontaktperson
Mikael Juresta

Ärende
Skriftligt yttrande till Riksdagens grundlagsutskott angående Regeringens proposition 228/2016 till riksdagen med förslag till lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

Bakgrund
Ålands landskapsregering emottog finansministeriets brev den 12 november 2015 med begäran om yttrande på lagförslaget om lag om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansering av terrorism (lagförslaget).

Lagförslaget rör områden som huvudsakligen hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Riket har behörighet gällande rättsområdena sedelutgivning och valuta samt bank- och kreditväsendet, bolagsrätt, terrorism och straffrätt enligt 27 § punkterna 8, 22, 34 och 37 samt 29 § 5 punkten självstyrelselagen för Åland.

Landskapet har lagstiftningsbehörighet gällande landskapets myndigheter samt allmän ordning och säkerhet samt lotterier och penningspel enligt 18 § 1, 6 och punkterna självstyrelselagen för Åland. Det fjärde penningtvättsdirektivets (2015/849/EU) definition av penningspel är sådan att penningspelssammanslutningar som avses i Ålands landskapslagstiftning samt näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar anmälningar om deltagande i penningspel samt avgifter för deltagande i penningspel i landskapet Åland omfattas. Landskapets behörighet omfattar även tillsynen över penningspel som fått tillstånd genom landskapslagen om lotterier (ÅFS 2016:11).

Landskapsregeringen har tidigare yttrat sig rörande lagförslaget den 11 maj 2016. Då konstaterade landskapsregeringen att propositionsutkastets formuleringar gällande tillsyn i landskapet Åland måste utredas ytterligare och att det även måste utredas hur lagstiftningen på penningspelområdet förhåller sig till behörighetsfördelningen enligt självstyrelselagen.

Inrikesministeriet utformade i samarbete med justitieministeriet och landskapsregeringen gemensamt en begäran den 29 juni 2016 om utlåtande till Ålandsdelegationen enligt 56§ självstyrelselagen för Åland.

Den 20 november 2016 yttrade sig Landskapsregeringen över lagförslaget till Inrikesministeriet att förvaltningsbehörigheten följer lagstiftningsbehörigheten enligt 23 och 30§ i självstyrelselagen och att det inte är möjligt att överföra statliga uppgifter till landskapets myndigheter. Däremot är det möjligt att överföra förvaltningsbehörigheten med överenskommelseförordning enligt 32§ i självstyrelselagen. Enligt självstyrelselagens 59b § är lagstiftningsbehörigheten och behörigheten i förvaltningsärenden fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i lagen när åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som fattats inom europeiska unionen.

Ålands landskapsregering har per e-post den 15 december mottagit Regeringens proposition 228/2016 till riksdagen med förslag till lag om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. I samband med propositionen inbjöd Riksdagens grundlagsutskott Landskapsregeringen att lämna in ett skriftligt yttrande.

Ålandsdelegationen
Ålandsdelegationen gav den 13 juli 2016 ett utlåtande beträffande genomförandet av det fjärde penningtvättsdirektivet på Åland vari de konstaterade följande: Det fjärde penningtvättsdirektivet reglerar områden som i sin helhet hör till rikets behörighet och direktivet blir således i sin helhet genomfört på Åland genom rikets lagstiftning. Enligt 23 och 30§ i självstyrelselagen följer förvaltningsbehörigheten lagstiftningsbehörigheten, om undantag för detta anges i självstyrelselagen. Detta innebär att den som har rätt att lagstifta om en viss angelägenhet, även ansvarar för handläggningen av uppgifterna. Det är inte möjligt att genom rikslag överföra statliga uppgifter på landskapets myndigheter. Däremot kan förvaltningsbehörigheten överföras genom en i självstyrelselagens 32 § avsedd överenskommelseförordning. Enligt självstyrelselagens 59b § är lagstiftningsbehörigheten och behörigheten i förvaltningsärenden fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i lagen när åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som fattats inom Europeiska unionen.

Landskapsregeringens yttrande på Regeringens proposition
Regeringens proposition berör kompetensområdena lotterier och fastighetsförmedling som tillhör landskapets behörighet enligt självstyrelselagen. Landskapsregeringen anser att området penningtvätt tillhör rikets lagstiftningskompetens och det är därför lämpligt att tillsynen gällande penningspelsammanslutningar, fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter bör överföras till landskapsregeringen med överenskommelseförordning enligt 32§ i självstyrelselagen.

Landskapsregeringen har inlett en dialog med Inrikesministeriet gällande innehållet i en överenskommelseförordning.

Minister Nina Fellman

Jurist Mikael Juresta